

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816205103
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7816205103.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu: Zariadenie pre seniorov A. B., n.o., C. XXXX, XXX XX C., IČO: 35583720, zastúpený: JUDr. Vladimír Štanko, advokát so sídlom Obrody 25, 040 11 Košice, IČO: 50183401, proti žalovanému: Mesto Rožňava, Šafárikova 29, 048 01 Rožňava, IČO: 00328758, zastúpený: JUDr. Martina Vnenčáková, advokátka so sídlom Čučmianska dlhá 7, 048 01 Rožňava, IČO: 42240301, o splnenie povinnosti, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 30. septembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 423 a uzneseniu zo dňa 7. novembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 454 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie zo dňa 30. septembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 423.

P o t v r d z u j e uznesenie zo dňa 7. novembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 454.

Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) uznesením zo dňa 30. septembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 423 zastavil konanie (výrok I.) a vyslovil, že po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o zastavení konania sp. zn. 9C/129/2016 - 423 zo dňa 30.9.2022 vec postúpi Mestu Rožňava na ďalšie konanie (výrok II.). Uznesením zo dňa 7. novembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 454 súd priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd tak rozhodol o žalobe, ktorou žalobca ako nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby, zdravotnú starostlivosť, sociálnu pomoc a humanitárnu starostlivosť žiadal uložiť žalovanému povinnosť vykonať komplexnú rekonštrukciu miestnej komunikácie spájajúcej mesto Rožňava a Zariadenie pre seniorov A. B. n.o. C. XXXX, C. XXX XX, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, parcelné číslo 2881/1, k. ú. C. v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a náhrady trov konania od žalovaného, ktorý je vlastníkom a správcom miestnej komunikácie spájajúcej zariadenie žalobcu s mestom Rožňava, nachádzajúcej sa na par. č. KN-C 2881/1, zapísanej na LV č. XXXX k. ú. C., a to s tvrdením, že:

2.1. za kvalitu miestnych komunikácií v majetku mesta zodpovedajú príslušné samosprávne orgány a touto prístupovou cestnou komunikáciou, ktorá je v dezolátnom stave, sa zo zariadenia žalobcu prepravujú do zdravotníckych zariadení osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a do zariadenia prichádzajú zamestnanci aj návštevníci za svojimi príbuznými, a hrozí, že v dôsledku závad v zjazdnosti predmetnej komunikácie, okrem závažného poškodenia sanitných vozidiel prepravujúcich pacientov i motorových vozidiel návštevníkov zariadenia a zamestnancov, dôjde k dopravným nehodám, môže dôjsť k vážnemu poškodeniu zdravia zdravotne ťažko postihnutých osôb prepravovaných zo sociálneho zariadenia do nemocníc, ako aj k ošetrovúcim lekárom,

2.2. v zmysle § 52 ods. 5 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, na jazdu sanitného vozidla sa musí zabezpečiť vyhovujúce pripojenie na sieť dopravných komunikácií,

2.3. žalovaný zabezpečil vyhovujúce pripojenie na sieť dopravných komunikácií tým, že v kolaudačnom rozhodnutí sp. zn. 1398/2012-03 zo dňa 3.3.2013, ktorým mesto Rožňava povolilo užívanie stavby žalobcu „Zariadenie pre seniorov A. B. n.o.“ na pozemkoch parcely č. KN-C 2860/1 - hlavný objekt a parcely č. KN-C 2860/2 - príľahlý pozemok - obidve zastavené plochy a nádvoría, určil záväzné podmienky užívania stavby tak, že prístup pre motorové vozidlá je z novo vybudovanej vnútro areálovej komunikácie na pozemku p. č. KN-C 2860/2, ktorá je napojená na miestnu komunikáciu smer Gulyapalag, teda určil, že komunikácia spájajúca mesto Rožňava a Zariadenie pre seniorov A. B. n. o. C., C. 048 01, nachádzajúca sa na par. č. KN-C 2881/1 na LV č. XXXX, k.ú. C., je miestnou komunikáciou,

2.4. označená komunikácia vedúca k zariadeniu pre seniorov v Rožňave-Čučma je miestnou komunikáciou a je vo vlastníctve mesta Rožňava, čo vyplýva aj zo stanoviska Okresného úradu Rožňava, ktorý ako riadiaci kontrolný orgán vo vzťahu k mestu Rožňava vo svojom vyjadrení zo dňa 25.10.2015 sp. zn. OU-RV-2015/011268-003 uviedol, že charakter cesty - či je cesta účelová alebo miestna, určí jej vlastník, ktorým je v danom prípade mesto Rožňava a závady v zjazdnosti miestnych a účelových komunikácií sú povinní odstraňovať ich vlastníci,

2.5. predmetná miestna komunikácia nespĺňa požiadavky na dopravnú obsluhu a ani pre vozidlá hasičskej a zdravotnej záchrannej služby, je plná výmoľov, výtlkov a hrboľov, preto jej stav neumožňuje bezpečnú jazdu motorových i nemotorových vozidiel.

3. Súd poukázal i na obranu žalovaného, najmä:

3.1. popierajúceho tvrdenie žalobcu, že komunikácia na pozemku parc. č. KN-C 2881/1 je miestnou komunikáciou v zmysle § 4b ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov o pozemných komunikáciách (ďalej len cestný zákon) s argumentom, že sporná cesta je len účelovou komunikáciou, konkrétne lesnou investičnou cestou s názvom: Lesná cesta Rožňavská dolina, ktorá slúži spojeniu jednotlivých výrobných závodov alebo jednotlivých objektov a nehnuteľnosti s ostatnými pozemnými komunikáciami alebo komunikačným účelom v uzavretých priestoroch alebo objektoch v zmysle § 22 ods. 1 cestného zákona,

3.2. popierajúceho tvrdenie žalobcu, že v kolaudačnom rozhodnutí sp. zn. 1398/2012-03 zo dňa 30.3.2013, ktorým žalovaný povolil užívanie stavby „Zariadenie pre seniorov A. B. n.o.“, v ktorom sa uvádza, že prístup pre motorové vozidlá je z novo vybudovanej vnútro areálovej komunikácie na pozemku č. KN-C 2860/2, ktorá je napojená na miestnu komunikáciu smer Gulyapalag, s argumentom, že v texte tohto kolaudačného rozhodnutia došlo len k zrejmej nesprávnosti v jeho písomnom vyhotovení, ktoré však bolo opravené dňa 12.10.2016 tak, že sa vynechalo slovo „miestnu“, keďže daná komunikácia nebola nikdy zaradená do cestnej siete ako miestna komunikácia, a preto sa jedná len o účelovú komunikáciu - lesnú cestu, o čom rozhoduje jej vlastník, t.j. žalovaný, a ktorá slúži prevažne na odvoz drevnej hmoty celoročne - I L (podľa STN 736108), v dôsledku čoho vodič musí predpokladať, že cesta bude nekvalitná, a preto prispôbiť svoju jazdu povahe a stavu vozovky v zmysle § 3 ods. 1 a ods. 2 zákona o cestnej premávke,

3.3. pokiaľ žalobca odvodzoval svoj nárok od všeobecnej povinnosti predchádzať škodám s poukazom na § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojitosti s § 9a ods. 3 cestného zákona, poukázal na § 12 ods. 1 a 2 vyhlášky MF č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách,

3.4. sporná cesta nie je miestnou ale účelovou komunikáciou - lesná investičná cesta, je účastník cestnej premávky (vodič, chodec, cyklista) povinný najmä dodržiavať pravidlá cestnej premávky ustanovené v tomto zákone, správať sa disciplinovane a ohľaduplne tak, aby neohrozil bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, pritom je povinný prispôbiť svoje správanie najmä stavebnému, dopravno-

technickému stavu cesty situácií v cestnej premávke a poveternostným podmienkam a poslúchnuť pokyn vyplývajúci z dopravnej značky,

3.5. žalobcom v petite žaloby požadované plnenie je nevykonateľné, nakoľko v lehote do 30 dní nie je možné ani len zaobstarať projektovú dokumentáciu potrebnú pre vydanie stavebného povolenia, a nie to ešte vykonať komplexnú rekonštrukciu cesty - odstránením jám, vyfrézovaním povrchu a natiahnutím živcového povrchu a nie každé obdobie je vhodné na vykonanie takéhoto druhu stavebných prác.

4. Súd tak rozhodol potom, ako Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 29. júna 2021 č.k. 5Co/101/2020-363 zrušil rozsudok súdu zo dňa 11. septembra 2019 uložil žalovanému povinnosť vykonať rekonštrukciu cesty - miestnej pozemnej komunikácie spôsobom, ako je to uvedené v odbornom vyjadrení č. 31/2018 zo dňa 30.12.2018 podaného D. B. E., zriadiť nový kryt vozovky z asfaltobetónu a obnoviť, resp. dobudovať všetky konštrukčné vrstvy vozovky v skladbe: asfaltobetón strednozrný AB III... 60 mm, spojovací postrek 0,7 kg.m², obaľované kameninovo strednozrné OKS III... 60 mm, spojovací postrek 0,75 kg.m², vibrovaný štrk (zhutnená štrkodrba) ŠD... 200 mm, štrkopiesok ŠP ... 200 mm, spolu ... 520 mm, v úsekoch, kde sa na miestnej komunikácii nachádza súvislá vrstva pôvodnej vozovky rekonštrukciu vykonať vybudovaním novej vozovky s využitím pôvodnej konštrukcie vozovky, na ktorú sa položia vrchné vrstvy v skladbe: asfaltobetón strednozrný AB III ... 60 mm, spojovací postrek 1,5 kg.m², vyrovnávacia vrstva obaľovaného kameniva OK III ...60 mm, pôvodná konštrukcia vozovky ... 350 mm, upraviť šírkové usporiadanie vozovky na kategóriu MOK 4/30, resp. MOK 5/30 a vybudovať účinné odvodňovacie zariadenia, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % zo strany žalovaného a doplniaci rozsudok zo dňa 22. októbra 2019, ktorým súd rozhodol o doplnení výroku č. I. rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 9C/129/2016 - 295 zo dňa 11.9.2019 a uložil žalovanému povinnosť vykonať rekonštrukciu cesty - miestnej pozemnej komunikácie nachádzajúcej sa na parcele KN-C č. 2881/1, vedenej na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. C. spôsobom, ako je to uvedené vo výroku č. I rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 9C/129/2016 - 295 zo dňa 11.9.2019.

5. V odôvodnení uznesenia súd poukázal i na argumentáciu sporových strán po vrátení veci,

5.1. ktorú žalobca doplnil o tvrdenia, že:

5.1a. ide o vec spadajúcu pod zákon č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), lebo súd rozhoduje o práve zdravotne ťažko postihnutých osôb umiestnených v zariadení pre seniorov na prístupnosť k fyzickému prostrediu a k doprave a odmietnutie zabezpečiť úplnú prístupnosť pre zdravotne postihnuté osoby k doprave, a teda aj k zdravotnej starostlivosti zo strany žalovaného je zakázaný diskriminačný čin, nakoľko aj z článku 3 písm. f) a článku 9 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, vyplýva zakotvenie prístupnosti ako nutnej podmienky pre samostatný život osôb so zdravotným postihnutím, a preto na konanie vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania sa vzťahujú ustanovenia Civilného sporového poriadku a nie Správneho súdneho poriadku, a vec sa musí prejednať pred všeobecným súdom, na konanie o „zabezpečenie prístupnosti“ pre osoby zdravotne ťažko postihnuté k fyzickému prostrediu a k doprave nemožno aplikovať zákon o správnom konaní č.71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov. Pripomenul, že v jeho zariadení je umiestnených 75 klientov s ťažkým zdravotným postihnutím s odkázanosťou na úrovni minimálne IV. stupňa odkázanosti, preto mal zato, že v prípade zamietnutia žaloby dôjde k porušeniu ustanovení čl. 3 písm. f./ a čl.19 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako aj článku 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach ale aj k odmietnutiu spravodlivosti a teda k porušeniu č.46 ods.1 ústavy a čl.6 od.1 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Z uvedených dôvodov žalobca trval na žalobe v plnom rozsahu.

5.1b. žalovaný je povinný zabezpečiť prístupnosť k zdravotnej starostlivosti, sociálnej ochrane a doprave zdravotne ťažko postihnutých osôb, lebo bez prístupnej dopravy nie sú osoby so zdravotným postihnutím umiestnené v zariadení pre seniorov schopné cestovať do mesta Rožňava, kde sa poskytujú zdravotné a sociálne služby, a žalovaný je povinný predchádzať vzniku škôd v zmysle § 417 a § 419 Občianskeho zákonníka,

5.2. žalovaný naopak tvrdil, že uplatňovaný nárok nespadá do právomoci civilných súdov, lebo vyplýva z verejnoprávneho vzťahu a tak ho označoval aj v žalobe samotný žalobca, a v obrane:

5.2a. polemizoval s odkazom žalobcu na zákon č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), (o.i.) tvrdiac, že žalobný návrh nie je návrhom v zmysle § 9 antidiskriminačného zákona a nemá náležitosti návrhu v zmysle § 11 ods. 1 tohto zákona a na daný spor preto nemôže byť aplikovaný tento zákon, ktorý sa zaoberá ochranou fyzických osôb pred konkrétnymi formami diskriminácie a žalobca je právnickou osobou,

5.2b. vyjadril nesúhlas s odkazom žalobcu na tzv. prevenčnú povinnosť žalovaného predchádzať škodám v zmysle § 417 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka tvrdiac, že je rozpore s tvrdením o povahe sporu na základe zákona č. 365/2004 Z.z.,

5.2c. namietol, že ide iba o fiktívne tvrdenia žalobcu o hroziacej škode, ktoré sa navyiac netýkajú žalobcu, ale tretích osôb a sám žalobca vznik škody a ani skutočnosti svedčiace o tom, že by mu mohla škoda hroziť v konaní nepreukazoval,

5.2d. namietol, že nie je zrejmé, na základe akého hmotnoprávneho právneho predpisu uplatňuje žalobca svoje subjektívne právo, keď žalobca sa v odôvodnení svojho nároku odvolával prevažne na normy vzťahujúce sa na oblasť verejného práva a síce odkázal na čl. 1 CSP, ale iba zmätočne naznačoval, ktorý hmotnoprávny predpis by mal byť podkladom pre uplatnený nárok, pričom nárok žalobcu v zmysle žalobného petitu nie je nárokom v zmysle antidiskriminačného zákona, ani nárokom na náhradu škody v zmysle Občianskeho zákonníka,

5.2e. poukazom na delimitačný protokol, ktorým sa dostal do jeho vlastníctva podiel na účelovej komunikácii „lesná investičná cesta“, priamo pri ktorej sa nachádza prevádzka podniku MESTSKÉ LESY Rožňava s.r.o., tvrdil, že žalobca nadobudol právnu subjektivitu v čase, keď bol stav v danej lokalite usporiadaný dlhodobými jestvujúcimi vzťahmi ovplyvnenými najmä ťažbou dreva a jej zvázaním do prevádzky spracovateľského závodu, pričom Protokolom Mesta Rožňava č. 5/2017 zo dňa 25.7.2017 boli odovzdané do správy Technických služieb mesta Rožňava stavby v hodnote 8.502.711,81 eur, predmetom odovzdania bola aj Lesná cesta na Gulyapallag v obstarávacej cene 35.913,32 eur.

6. Konštatujúc, že žalobca na základe výzvy súdu, aby oznámil z ktorého právneho vzťahu vyvodzuje žalobou uplatnený nárok, tvrdil, že žalobou uplatnený nárok si uplatňuje podľa antidiskriminačného zákona v spojení s Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím a článkom 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a s odkazom na občianskoprávnu zodpovednosť žalovaného v zmysle § 417 a § 419 Občianskeho zákonníka (prevenčnú povinnosť) a § 9a ods. 3 cestného zákona v spojení s ustanovením § 12 ods. 1 vyhlášky MF SR č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách, a tiež zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, súd prvej inštancie po citácii § 2a ods. 9, § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 a 2 zák. č. 365/2004 Z.z. - antidiskriminačný zákon, dospel k záveru, že diskriminácia žalobcu ako právnickej osoby ani existencia diskriminačných dôvodov, resp. porušenie zásady rovnakého zaobchádzania v porovnaní s inou osobou v porovnateľnej situácii v konaní nebola preukázaná, žalobcom uplatňovaný nárok nie je možné posúdiť podľa ustanovení antidiskriminačného zákona, lebo v prejednávanej veci nejde o antidiskriminačný spor.

7. Následne súd vec posúdil i podľa § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z premisy, že v prípade vážneho ohrozenia škodou priznáva Občiansky zákonník v rámci prevenčných povinností ohrozenému právo domáhať sa návrhom na začatie konania na súde, aby ohrozovateľovi bola uložená povinnosť vykonať určité vhodné opatrenia na odvrátenie hroziacej škody, opatrenie môže spočívať v povinnosti zdržania sa určitého konania alebo v povinnosti niečo vykonať, ktorým by hrozba vzniknutej škody bola odvrátená, avšak ani ohrozený vlastník sa nemôže domáhať na súde ochrany takým navrhovaným opatrením, ktorý je zo zákona zverený rozhodnutiu správneho orgánu a ak podlieha rozhodnutiu vydaným v stavebnoprávnom konaní, lebo v takomto prípade nie sú splnené procesné podmienky občianskoprávneho konania, súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca nepreukázal skutočnosti svedčiace o konkrétnej hroziacej škode žalobcovi, lebo žalobcom navrhnutí svedkovia F. A. A. a G. H. jedine potvrdili, že zlý stav cesty ovplyvňuje celý chod zariadenia žalobcu, nakoľko do zariadenia odmietajú chodiť taxikári, nechodí mestská doprava, v minulosti klient žalobcu utrpel úraz a na stav

cesty sa sťažujú klienti, ako aj príbuzní umiestnených klientov. Ako opodstatnenú súd posúdil námietku žalobcu ohľadom medzi stranami spornej otázky, či cesta je miestnou alebo účelovou komunikáciou a v tej súvislosti vykonanej opravy kolaudačného rozhodnutia zo dňa 3.3.2013 sp.zn. 1398/2012-03, ktorým mesto Rožňava povolilo užívanie stavby žalobcu „Zariadenie pre seniorov A. B. n.o.“, dôvodiac, že opravu bolo možné vykonať iba v rozsahu zrejmých chýb v písaní a počítaní a nebolo možné meniť obsah rozhodnutia tým, že pojem „miestna komunikácia“ bol opravený na pojem „komunikácia“.

8. Konštatoval, že žalobca domáha uloženia povinnosti žalovanému vykonať rekonštrukciu cesty, teda predmetom konania je úprava práv a povinností vo vzťahu k pozemným komunikáciám, práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov upravuje zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (ďalej len cestný zákon), z ktorého ustanovení vyplýva, že otázky práv a povinností vlastníkov a správcov pozemných komunikácií nie sú inštitútom súkromného práva, ale verejného práva s tým, že na konanie podľa cestného zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní v zmysle § 23 cestného zákona.

9. Súd posúdil otázku právomoci súdu na rozhodnutie, a to podľa § 3, § 4, § 9, § 10 ods. 1 prvej vety a § 161 ods. 1 a 2 CSP, vychádzajúc z názoru najvyšších súdnych autorít, že otázky užívania pozemných komunikácií nemôžu prejednávať a rozhodovať súdy v občiansko-súdnom konaní, ale príslušné správne orgány, vysloveného (o.i.) v uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.1.2021 sp. zn. 5Cdo/60/2018, podľa ktorého: „Výstavbu, užívanie a ochranu pozemných komunikácií, práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy a orgánov štátneho odborného dozoru vo veciach pozemných komunikácií upravuje zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (ďalej len „cestný zákon“). Na konanie podľa cestného zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní - § 23 cestného zákona“, v uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 6.3.2017 sp. zn. 3Cdo/1385/2015, ktoré prešlo i testom ústavnosti - uznesenie Ústavného súdu SR z 21.11.2017 sp. zn. III. ÚS 689/2017, a tiež v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.3.2002 sp. zn. 3Cdo/81/2000 (R 51/2004), v ktorom najvyšší súd okrem iného vyslovil, že „... otázky plánovania, výstavby a užívania miestnych komunikácií nie sú inštitútom súkromného práva, ale ide o verejnoprávne oprávnenia, ktoré nemožno zakladať, meniť alebo rušiť na základe jednostranných alebo dvojstranných úkonov subjektov práva, ako i že v občianskom súdnom konaní nemožno prejednávať a rozhodovať veci upravené zákonom o pozemných komunikáciách, ktoré podľa § 23 tohto zákona majú byť prejednané v konaní vykonanom podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, alebo podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), v znení neskorších predpisov“, ktoré rovnako prešlo aj testom ústavnosti – sp. zn. II. ÚS 139/02. Dospel k záveru, že nie je daná právomoc civilného súdu na rozhodnutie o žalobcom uplatňovanom nároku na uloženie povinnosti žalovanému vykonať rekonštrukciu cesty, lebo ten vyplýva z verejnoprávneho vzťahu a pretože ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorú nemožno odstrániť, súd konanie zastavil v zmysle § 9 a § 161 ods. 2 CSP. V zmysle § 10 ods. 1 prvej vety CSP súd po nadobudnutí právoplatnosti výroku č. I. uznesenia zo dňa 30.9.2022 č.k. 9C/129/2016-423 o zastavení konania postúpi vec Mestu Rožňava ako príslušnému správne orgánu, za účelom ďalšieho konania. Dodal, že v prípade námietky žalobcu, že žalovaný je vlastníkom a správcom predmetnej pozemnej komunikácie, preto nemôže o sebe, o svojich právach a povinnostiach rozhodovať, je možný postup podľa § 9 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

10. Nakoľko súd opomenul rozhodnúť o náhrade trov konania medzi stranami sporu vychádzajúc z ustanovení § 225 ods. 1 a 2 CSP o trovách konania rozhodol uznesením zo dňa 7. novembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 539 podľa § 256 ods. 1 CSP, vychádzajúc z úsudku, že zastavenie konania pre nedostatok právomoci civilného súdu na rozhodnutie v prejednávanej veci zavinil žalobca. V zmysle § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11. Proti obom uzneseniam podal včas odvolanie žalobca.

12. Proti uzneseniu zo dňa 30. septembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 423 žalobca podal odvolanie z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), h) CSP, t.j. že neboli splnené procesné podmienky, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodnutie

súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietajúc, že napadnutým uznesením došlo k odmietnutiu spravodlivosti, navrhol zrušiť uznesenie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie o jeho žalobe, ktorou sa ako nezisková organizácia domáhal uloženia povinnosti vykonať komplexnú rekonštrukciu miestnej komunikácie spájajúcej mesto Rožňava a Zariadenie pre seniorov A. B. n.o. C. XXXX, C., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, parcelné číslo 2881/1 k. ú. C. v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku žalovanému, ktorý je vlastníkom a správcom tejto miestnej komunikácie.

12.1. V odvolaní žalobca zopakoval svoje tvrdenia v žalobe a v priebehu sporu, ako i priebeh konania, citoval bod 30., 31. napadnutého uznesenia, § 2 a § 3 CSP, čl. 13 ods. 1 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, poukázal na dôvodovú správu k ustanoveniu § 3 CSP, na viaceré súdne rozhodnutia, z ktorých citoval, najmä akcentoval, že zmyslom a účelom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému reálny prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96, I. ÚS 35/98). Tvrdil, že „v danom prípade sú osoby ťažko zdravotne postihnuté, ktoré sú umiestnené v zariadení žalobcu, nepriamymi účastníkmi konania a rozhodnutie sa dotýka ich práva na prístupnosť“ a je „neprijateľné pre verejnosť, ako aj osoby zdravotne ťažko postihnuté, ktoré sú umiestnené u žalobcu, aby o povinnosti zabezpečiť prístupnosť rozhodoval verejný subjekt ktorý je sám účastníkom sporu – žalovaným, ktorý doteraz svoju povinnosť nesplnil“ a žalobcovi bola odmietnutá možnosť domáhať sa "práva na prístupnosť" pre svojich klientov na nezávislom a nestrannom súde, nakoľko tento odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu“, čím došlo k porušeniu práva na prístup k spravodlivosti v čl. 13 ods. 1 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, práva na spravodlivý proces garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a § 2 a 3 CSP.

12.2. Akcentujúc, že hlavné zásady, princípy a požiadavky zabezpečenia bezbariérového riešenia prostredia a prístupnosti stavieb upravuje zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a štvrtá časť vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorá stanovuje podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, žalobca tvrdil, že žalovaný si nesplnil povinnosť zabezpečiť pre osoby so zdravotným postihnutím prístupnosť k sociálnemu zariadeniu a na jazdu sanitných vozidiel zabezpečiť vyhovujúce pripojenie na sieť dopravných komunikácií, došlo k porušeniu § 39a ods. 2 písm. b) Stavebného zákona a § 52 ods. 5 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z.z.. V tejto súvislosti zhrnul svoju argumentáciu vo vzťahu k povinnosti žalovaného zabezpečiť prístup a užívanie stavieb osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie a k povinnosti zabezpečiť vyhovujúce pripojenie na sieť dopravných komunikácií na jazdu sanitného vozidla. pre komunikácií.

12.3. Žalobca namietol, že došlo k porušeniu čl. 3 písm. f), čl. 13 ods.1 a čl.19 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako aj článku 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach ako odmietnutiu spravodlivosti, a teda k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl.6 od.1 Európskeho Dohovoru, § 2 a § 3 CSP, § 39a ods. 2 písm. b) Stavebného zákona a § 52 ods. 5 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Odkazom na ustanovenie § 11 ods.3 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) znovu tvrdil, že vzhľadom k tomu že žalovaný odmieta zabezpečiť plnú prístupnosť pre osoby zdravotne ťažko postihnuté k fyzickému prostrediu a k doprave, jedná sa o diskriminačný spor, ktorý nemožno riešiť v administratívnom konaní a toľž sa tento spor nemôže stať predmetom správneho konania, ak je povinnou osobou žalovaný, ktorý by v prípadnom administratívnom konaní vystupoval ako orgán rozhodujúci o svojich povinnostiach.

13. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu proti uzneseniu zo dňa 30. septembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 423 v celom rozsahu zotrval na svojich doterajších vyjadreniach. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie vo výrokoch I. a II. potvrdil ako vecne správne. Odvolanie žalobcu označil za nedôvodné, lebo žalobca v odvolaní neuvádza, v čom vidí odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. a), b), h) CSP, keďže vo svojom vo svojom 13 stranovom odvolaní žalobca iba popisuje skutkový stav, rozsiahlo cituje ustanovenia zákonov prevažne verejného práva a medzinárodných dohovorov prijatých zväčša na

multilaterálnej úrovni, cituje konštantnú judikatúru súdov týkajúcu sa odmietnutia spravodlivosti. Žalobca síce tvrdí, že neboli splnené procesné podmienky, v čom však vidí nesplnenie procesných podmienok už v rámci odvolania neuvádza. Žalobca ako ďalší odvolací dôvod uvádza, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, avšak nekonkretizuje aký postup súdu považuje za nesprávny natoľko, že by nemohol uskutočňovať jemu patriace procesné práva, ani neuvádza, v čom vidí nesprávne právne posúdenie a naopak, aké právne posúdenie ním žalovaného problému, by malo byť správnym.

13.1. Zdôraznil, že ak žalobca sám v rámci odvolania odkazuje na ustanovenie § 3 CSP a dôvodovú správu k tomuto ustanoveniu a v tejto súvislosti žalobca spor stavia do roviny tzv. „spor o prístupnosť“, ale ďalej žalobca argumentuje opätovne ustanoveniami cestného zákona ako aj zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), ktorý jednoznačne kompetencie priznáva príslušným správny orgánom na úseku ciest resp. stavebného konania a na záver iba rozsiahlo vymenováva ustanovenia stavebného zákona a vyhlášky č. 532/2002 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 8. júla 2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, žalobca tvrdí, že došlo k porušeniu § 39a ods. 2 písm. b) Stavebného zákon a § 52 ods. 5 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., touto časťou svojho odvolania žalobca de facto zdôvodňuje postup súdu prvej inštancie, keď svoj návrh podraduje pod ustanovenie predpisov verejného práva.

13.2. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu, v rámci ktorej žalobca v odvolaní rozvádzal články Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, porovnával antidiskriminačný spor so sporom o zabezpečenie prístupnosti, žalovaný sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a poznamenal, že žalobca v priebehu konania nepreukázal a ani nepreukazoval skutočnosti, ktoré by umožnili daný spor podradiť pod ustanovenia antidiskriminačného zákona. Podľa názoru žalovaného žalobca si zamieňa pojem prístupnosti s pojmom prístup a žalobca citoval ustanovenia, ktoré sa na prejednávaný spor nevzťahujú.

14. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovaného k jeho odvolaniu proti uzneseniu zo dňa 30. septembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 423 vyjadril nesúhlas s tvrdeniami žalovaného. Podľa názoru žalobcu v právnom poriadku SR niet právneho predpisu, ktorý by ukladal žalovanému povinnosť začať správne konanie k určeniu a odstráneniu prekážok a bariér, ktoré znemožňujú prístup zariadeniu pre seniorov. Postúpenie veci žalovanému po právoplatnosti uznesenia je preto arbitrárne, nemajúce oporu v právnom poriadku SR. Žalovaný sa totiž vecou zaoberal, nezačal správne konanie a odmietol vykonať úkony smerujúce k zabezpečenou prístupnosti a ani nepredložil vec nadriadenému orgánu. Žalovaný preto trvá na odvolaní jeho dôvodoch. Znovu zdôraznil, že z výkladu Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím vyplýva, že "prístupnosť" je pojem širší ako pojem "prístup". "Prístupnosť" zahŕňa prístup fyzickému prostrediu, doprave, informáciám, komunikácie a službám vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším zariadeniam a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti. Zabezpečenie "prístupu" znamená odstrániť prekážky a bariéry znemožňujúce prístup k budovám, cestám, doprave a iným vnútorným a vonkajším zariadeniam, vrátane škôl, obytných budov, zdravotníckych zariadení a pracovísk. Odmietnutie odstrániť prekážky znemožňujúce prístup k zariadeniu pre seniorov preto považuje žalobca za diskriminačný čin a na konanie sa vzťahuje antidiskriminačný zákon. Podčiarkol, že prokuratúra odmietla preskúmať postup žalovaného pri údržbe komunikácie, nakoľko nepodlieha dozoru prokuratúry, pretože to nie je postup orgánu verejnej správy pri vydávaní rozhodnutí, alebo opatrení v oblasti verejnej správy a na miesto C. sa s požiadavkou na údržbu miestnej komunikácie obrátili aj klienti zariadenia vo forme petícií.

15. Žalovaný v duplike zotrval na svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu proti uzneseniu zo dňa 30. septembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 423. Opätovne poznamenal, že žalobca v priebehu konania nepreukázal a skutočnosti, ktoré by umožnili daný spor podradiť pod ustanovenia súkromného práva. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zo dňa 30. septembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 423 potvrdil ako vecne správne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % a priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Žalobca podal odvolanie proti uzneseniu zo dňa 7. novembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 454 z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a) a h) CSP, t.j. že neboli splnené procesné

podmienky a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol zrušiť uznesenie a podľa § 257 CSP nepriznať žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania. Citoval § 255 ods. 1 a 2, § 256 ods. 1 a § 257 CSP, znenie bodu 5 odôvodnenia uznesenia, poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Obo/4/2017, 2MCdo 17/2009 a sp.zn.5 Cdo 57/2010 či sp. zn. 3 MCdo 46/2012 a zdôraznil, že žalovaný nemá právomoc rozhodovať o svojich povinnostiach spojených s údržbou miestnej komunikácie, nakoľko je správcom miestnej komunikácie a zároveň je príslušným stavebným úradom, čo potvrdili aj jednotlivé zložky prokuratúry. V predmetnej veci medzi stranami sporu prebiehala komplikovaná komunikácia pred podaním žaloby, a to podnetov klientov zariadenia adresovaných žalobcovi, podnetov organizácie domácej ošetrovateľskej starostlivosti adresovaných žalobcovi, vrátane dvoch petícií klientov zariadenia adresovaných mestu Rožňava. Predseda samosprávy p. I. J. sa v mene klientov ubytovaných u žalobcu obrátil na mesto Rožňava so žiadosťou o opravu miestnej komunikácie vedúcej k zariadeniu pre seniorov. Vzhľadom k tomu, že žalovaný odmietol vykonať opravy, obrátil sa následne s podnetmi na jednotlivé zložky prokuratúry.

16.1. Tvrdil, že v danom prípade by bolo priznanie trov konania žalovanému v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu, že Najvyšší súd SR až v uznesení sp. zn. 5Cdo/60/2018 zo dňa 27.1.2021, teda až po podaní žaloby, zverejnil svoje stanovisko k otázke „Výstavby, užívania a ochrany pozemných komunikácií, práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy a orgánov štátneho odborného dozoru vo veciach pozemných komunikácií.

16.2. Za dôvod hodný osobitného zreteľa žalobca považuje skutočnosť, že k zastaveniu konania došlo ako obligatórny zákonný následok právnej skutočnosti ktorá nastala na základe osobitného zákona, bez zavinenia niektorej zo strán sporu, t.j. nebolo možné uplatniť ustanovenie § 256 ods.1 a 2 CSP a ani ustanovenie § 255 ods.1 a 2 CS, ktoré upravuje náhradu trov konania pri zohľadnení pomeru úspechu strán konania v spore. Žalobca zastavenie konania v predmetnej veci nezavinil, nakoľko sa pri podávaní žaloby spravoval stanoviskami jednotlivých zložiek prokuratúry z ktorých vyplýva, že údržba komunikácie je spôsob nakladania s majetkom, a nie postupom pri vydávaní vrchnostenských rozhodnutí, ktorými sa ukladajú povinnosti, či priznávajú práva subjektom stojacim mimo sféry verejnej správy. V konaní dovoľával plnenia povinnosti zo strany žalovaného správcu miestnej komunikácie a v záujme osôb zdravotne ťažko postihnutých umiestnených u žalobcu.

17. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu proti uzneseniu súdu zo dňa 7. novembra 2022 č.k. 9C/129/2016 - 454 označil odvolanie žalobcu za nedôvodné a napadnuté rozhodnutie za vecne správne, zákonné a najmä spravodlivé. Navrhol potvrdiť uznesenie a priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovanému voči žalobcovi, ktorý je právnickou osobou, v konaní nijako nepreukázal a ani nepreukazoval zastúpenie svojich klientov. Podľa názoru žalovaného nie je prejednávaný spor výnimočným prípadom, v zmysle ktorého je možné aplikovať ustanovenie § 257 CSP. Podčiarkol, že žalobca, ktorý je v spore od počiatku konania právne zastúpený, vyvolal konanie, ktoré začalo na jeho návrh v roku 2016, pričom už v čase podaného návrhu bolo už rozhodovacej praxe súdov známe rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.3.2002 sp. zn. 3Cdo 81/2000 (R 51/2004), na ktoré sa odvoláva uznesenie Krajského súdu v Košiciach 5Co/101/2020, a preto nie je možné na prejednávaný prípad aplikovať názor Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/4/2020 zo dňa 12.1.2021, na ktorý žalobca v rámci svojho odvolania odkazuje. Dodal, že už v čase podania žaloby účinné ustanovenie § 1 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, podľa ktorého tento zákon upravuje výstavbu, užívanie a ochranu pozemných komunikácií, práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy (§ 3) a orgánov štátneho odborného dozoru (§ 3e) vo veciach pozemných komunikácií. Už počas konania boli žalobcovi známe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 3Cdo/1385/2015 zo dňa 6.3.2017 (ktoré rozhodnutie prešlo testom ústavnosti por. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. novembra 2017 sp. zn. III. ÚS 689/2017). Žalobca však napriek argumentácii žalovaného v intenciách citovaných súdnych rozhodnutí naďalej zotrval na podanom žalobnom návrhu a svojim procesným postojom zapríčiňoval trovy na strane žalovaného.

18. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovaného k jeho odvolaniu proti uzneseniu zo dňa 7. novembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 454 vyjadril nesúhlas s tvrdeniami žalovaného a na svojom odvolaní a jeho dôvodoch zotrval. Dodal, že v danom prípade sú osoby ťažko zdravotne postihnuté ktoré sú umiestnené v zariadení žalobcu nepriamymi účastníkmi konania a rozhodnutie sa dotýka ich práva

na prístupnosť, a teda predmetný spor má základ v ochrane porušeného subjektívneho práva na prístupnosť, vyplývajúceho z Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím. Týmto orgánom je vždy súd. Podľa názoru žalobcu na vec nie je možné aplikovať právnu vetu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp zn. R 51/2000, ktoré znie: „Povinnosť obce vybudovať miestnu komunikáciu nevyplýva zo žiadneho súkromnoprávneho predpisu, preto ju na návrh vlastníka stavby (pozemku) nemôže uložiť svojim rozhodnutím súd.“, nakoľko v prejednávanej veci sa nejedná o povinnosť žalovaného vybudovať miestnu komunikáciu, ale o povinnosť žalovaného „zabezpečiť prístupnosť“, a tiež preto, lebo žalovaný by sám rozhodoval o svojich právach a povinnostiach, k čomu ho však nezmocňuje žiaden zákon.

19. Žalovaný v duplike na repliku žalobcu zotrval na svojich doterajších vyjadreniach a navrhol potvrdiť uznesenie o trovách konania ako vecne správne. Zopakoval, že žalobca od podania návrhu disponuje žalobným návrhom, ako aj nesie zodpovednosť za prípadný neúspech. Je preto primerané očakávať od žalobcu s návrhom tak, aby ani na druhej - žalovanej strane nevyvolával úkony, ktoré by už s ohľadom na rozhodovaciu prax súdnych autorít mohli byť označené za nehospodárne. Žalovaný opätovne poukázal na rozhodnutia a časové súvislosti, ktoré sú súdu známe z jeho, či obdobnej rozhodovacej činnosti súdov, najmä v čase podaného návrhu už rozhodovacej praxe súdov známe rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 3. 2002 sp. zn. 3Cdo 81/2000 (R 51/2004) a akcentoval, že žalobca napriek argumentácii žalovaného v intenciách citovaných súdnych rozhodnutí, naďalej zotrval na podanom žalobnom návrhu a svojim procesným postojom zapríčiňoval trovy na strane žalovaného. Pokiaľ mal žalobca za to, že daný prípad spadá pod právomoc civilných súdov, podľa názoru žalovaného mal vyvinúť snahu o subsumovanie tohto vzťahu pod príslušné civilné ustanovenia v čase podania návrhu alebo rozhodnúť o inom primeranom prostriedku riešenia daného sporu. Podľa názoru žalovaného nie je prejednávany spor výnimočným prípadom, v zmysle ktorého je možné aplikovať ustanovenie § 257 CSP.

20. Ďalšie vyjadrenia sporových strán v odvolacom konaní neboli.

21. Odvolací súd (§ 34 CSP) na základe včas podaného odvolania žalobcu preskúmal uznesenie zo dňa 30. septembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 423 v spojení s dopĺňacím uznesením zo dňa 7. novembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 454 o trovách konania, a konanie týmto rozhodnutiam predchádzajúce, podľa § 379 v spojení s § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

22. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval.

23. Žalobca v odvolaní uvádza skutočnosti a námietky, ktoré nie sú spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie v napadnutých uzneseniach a neumožňujú záver, že by v konaní neboli splnené procesné podmienky, resp. že by súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval patriace mu procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak vyslovil, že nemá právomoc konať o žalobe žalobcu o uloženie povinnosti žalovanému vykonať rekonštrukciu cesty - miestnej pozemnej komunikácie nachádzajúcej sa na parcele KN-C č. 2881/1, vedenej na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. C., spôsobom, ako je to uvedené v odbornom vyjadrení č. 31/2018 zo dňa 30.12.2018 podaného D. B. E., zriadiť nový kryt vozovky z asfaltobetónu a obnoviť, resp. dobudovať všetky konštrukčné vrstvy vozovky v skladbe: asfaltobetón strednozrnný AB III... 60 mm, spojovací postrek 0,7 kg.m², obalované kameninovo strednozrnné OKS III... 60 mm, spojovací postrek 0,75 kg.m², vibrovaný štrk (zhutnená štrkodrba) ŠD... 200 mm, štrkopiesok ŠP ... 200 mm, spolu ... 520 mm, v úsekoch, kde sa na miestnej komunikácii nachádza súvislá vrstva pôvodnej vozovky rekonštrukciu vykonať vybudovaním novej vozovky s využitím pôvodnej konštrukcie vozovky, na ktorú sa položia vrchné vrstvy v skladbe: asfaltobetón strednozrnný AB III ... 60 mm, spojovací postrek 1,5 kg.m², vyrovnávacia vrstva obalovaného kameniva OK III ...60 mm, pôvodná konštrukcia vozovky ... 350 mm, upraviť šírkové usporiadanie vozovky na kategóriu MOK 4/30, resp. MOK 5/30 a vybudovať účinné odvodňovacie zariadenia, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

24. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

25. Pretože správne, presvedčivé, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého uznesenia zo dňa 30. septembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 423 i uznesenia zo dňa 7. novembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 454, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), len na zdôraznenie ich správnosti a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd udáva nasledovné:

26. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej. Existencia a splnenie procesných podmienok je predpokladom poskytnutia súdnej ochrany ohrozeným alebo poškodeným subjektívnym právam v rozsahu článku 1 CSP. Súd je povinný zisťovať ich existenciu a splnenie v každom štádiu konania.

27. Civilný sporový poriadok v § 3 upravuje právomoc všeobecných súdov v tom zmysle, že určuje, že súdy prejednávajú a rozhodujú civilné spory a iné civilné právne veci, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Súdy neprejednávajú a nerozhodujú právne veci vyplývajúce z verejnoprávnych vzťahov, s výnimkou prípadov, ak zákon výslovne zveruje takého právne veci do právomoci civilného súdu (§ 4 CSP).

28. Absencia civilnej právomoci má vždy za následok zastavenie konania a postúpenie veci na prejednanie a rozhodnutie tomu orgánu, do ktorého právomoci daná vec patrí (§ 10 CSP).

29. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne postupoval, ak skúmal splnenie procesných podmienok pre konanie a rozhodnutie a pri riešení otázky, či daná vec patrí do právomoci súdu, náležite zisťoval, ako žalobca v žalobnom petite formuloval konkrétnu povinnosť, ktorej uloženia žalovanému sa domáhal a akými rozhodujúcimi skutočnosťami túto svoju požiadavku odôvodnil a z ktorého právneho vzťahu žalobca vyvodzoval žalobou uplatnený nárok (predmet súdneho konania), a tento vzťah dôsledne analyzoval. Správne pritom vychádzal z premisy, že nárok je charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými žalobca odôvodňuje svoj nárok a žalobným petitom. Náležite vzal na zreteľ i to, že pre analýzu právneho vzťahu a posúdenie jeho povahy z hľadiska právomoci súdu je rozhodujúce obsahové hľadisko, teda akú majú povahu práva a povinnosti strán, tvoriace obsah tohto právneho vzťahu, pretože len toto kritérium je určujúce pre posúdenie, či žalobou uplatnený nárok je vyvodzovaný z takého právneho vzťahu, ktorý bolo možné podriaďiť pod niektorý z právnych vzťahov vymenovaných v § 3 CSP. Následne po právnej stránke vec správne vyhodnotil za stavu, ak v súdnej veci sa žalobca bezpochyby žiada uložiť žalovanému povinnosť vykonať rekonštrukciu cesty - miestnej komunikácie.

30. V tomto smere je judikatúra najvyšších súdnych autorít dlhodobo ustálená v názore, že otázky užívania pozemných komunikácií nemôžu prejednávať a rozhodovať súdy v občianskom súdnom konaní, ale príslušné správne orgány. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/60/2018 vyslovil, že o právach a povinnostiach vo vzťahu k pozemným komunikáciám je oprávnený rozhodnúť príslušný správny orgán a nie všeobecný súd v rámci súkromnoprávnej žaloby. V tejto súvislosti najvyšší súd v citovanom rozhodnutí uviedol nasledovné:

30.1. „Výstavbu, užívanie a ochranu pozemných komunikácií, práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy a orgánov štátneho odborného dozoru vo veciach pozemných komunikácií upravuje zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (ďalej len cestný zákon).

30.2. Pozemné komunikácie sa rozdeľujú podľa dopravného významu, určenia a technického vybavenia na a) diaľnice, b) cesty, c) miestne komunikácie, d) účelové komunikácie. (§ 1 ods. 2 cestného zákona). Účelové komunikácie slúžia spojeniu jednotlivých výrobných závodov alebo jednotlivých objektov a nehnuteľnosti s ostatnými pozemnými komunikáciami alebo komunikačným účelom v uzavretých priestoroch alebo objektoch. Pre povolenie stavby účelovej komunikácie platí ustanovenie § 16 cestného zákona. Účelové komunikácie sa členia na verejné a neverejné. Účelové komunikácie v uzavretých priestoroch alebo objektoch sú neverejné. Verejnú účelovú komunikáciu môže príslušná obec vyhlásiť za neverejnú len so súhlasom jej vlastníka (§ 22 cestného zákona).

30.3. Podľa § 3 ods. 2 cestného zákona miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií vykonávajú obce ako prenesený výkon štátnej správy. Obce na miestnych

komunikáciách a na účelových komunikáciách určujú použitie dopravných značiek, dopravných zariadení a povoľujú vyhradené parkoviská. Obce v rámci preneseného výkonu štátnej správy prejednávajú priestupky podľa § 22c cestného zákona na úseku miestnych komunikácií a účelových komunikácií. Ďalšie povinnosti obciam vyplývajú z vlastníctva miestnych komunikácií (§ 3d ods. 3 cestného zákona); napr. udržiavanie miestnych komunikácií v stave zodpovedajúcom určenému účelu, vedenie technickej evidencie, zabezpečovanie informačného systému zimnej spravodajskej služby a zabezpečovanie stavebnotechnického vybavenia (§ 3d ods. 6, 8 a 10 cestného zákona).

30.4. V zmysle § 2 ods. 2 písm. a) vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) sú tieto orgány pri plnení svojich úloh aj oprávnené zakázať konanie osôb a zastaviť činnosť organizácií, prípadne zakázať pokračovanie v nej, ak ohrozujú komunikáciu alebo bezpečnosť premávky na nej.

30.5. Na konanie podľa cestného zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (§ 23 cestného zákona).

30.6. Z citovaných ustanovení cestného zákona vyplýva, že otázky užívania účelových komunikácií nie sú inštitútom súkromného práva, ale verejnoprávnym oprávnením. Žalobca sa žalobou domáha ochrany svojho vlastníckeho práva pričom žiada, aby súd zakázal užívanie účelovej komunikácie žalovanému. Jeho žaloba teda smeruje k úprave užívania pozemnej komunikácie, ktoré je svojou povahou verejnoprávne oprávnenie upravené osobitným predpisom. O právach a povinnostiach vo vzťahu k pozemným komunikáciám je oprávnený rozhodnúť príslušný správny orgán a nie všeobecný súd v rámci súkromnoprávnej žaloby. K rovnakému záveru dospel už Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 3Cdo/1385/2015 v uznesení zo dňa 6.3.2017 (ktoré rozhodnutie prešlo testom ústavnosti por. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. novembra 2017 sp. zn. III. ÚS 689/2017).“

31. K obdobným záverom dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí z 27. marca 2002 sp. zn. 3Cdo 81/2000 (R 51/2004), v ktorom okrem iného uviedol, že otázky plánovania, výstavby a užívania miestnych komunikácií nie sú inštitútom súkromného práva, ale ide o verejnoprávne oprávnenia, ktoré nemožno zakladať, meniť alebo rušiť na základe jednostranných alebo dvojstranných úkonov subjektov práva, ako i že v občianskom súdnom konaní nemožno prejednávať a rozhodovať veci upravené zákonom o pozemných komunikáciách, ktoré podľa § 23 tohto zákona majú byť prejednané v konaní, vykonanom podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, alebo podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), v znení neskorších predpisov. Aj toto rozhodnutie prešlo testom ústavnosti, keď Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 139/02 dospel k názoru, že nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny právny záver najvyššieho súdu v rozhodnutí č. k. 3Cdo 81/2000-360 vydanom v spore o žalobe o uloženie povinnosti žalovanej obci v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku zriadiť prístupovú komunikáciu a vystavať miestnu komunikáciu k rodinnému domu, opierajúcej sa o ustanovenia § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 4 ods. 1 a 3 písm. e) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), ako aj o § 2 ods. 3 druhú vetu, § 3 ods. 6, § 3d ods. 2 a ods. 4 písm. b) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, platnom a účinnom ku dňu podania žaloby a tvrdenie žalobcov, že obec im v dôsledku nesplnenia si svojej zákonnej povinnosti a nečinnosti spôsobila škodu.

32. Z uvedeného je nutné vyvodiť, že ak súd prvej inštancie uzavrel, že na rozhodovanie v danom spore nie je daná právomoc súdu, otázku právomoci vyriešil správne a správne vec postúpil Mestu Rožňava ako orgánu, do kompetencie ktorého daná vec patrí, vrátane otázky príslušnosti správneho orgánu, na čo adekvátne poukázal i súd prvej inštancie v bode 33 odôvodnenia uznesenia č.k. 9C/129/2016-423, na ktoré ako poskytujúce žalobcovi adekvátnu odpoveď (i) na jeho námietku, že žalovaný ako vlastník a správca miestnej komunikácie nemôže rozhodovať o svojich právach a povinnostiach, odvolací súd v celom rozsahu odkazuje.

33. V korelácii s uvedeným správnosť tohto záveru súdu prvej inštancie nie je podľa posúdenia odvolacieho súdu spôsobilá spochybniť ani námietka žalobcu, že sa jedná o antidiskriminačný spor o zabezpečenie prístupnosti tvrdiac, že žalovaný sa vecou zaoberal, nezačal správne konanie a odmietol vykonať úkony smerujúce k zabezpečenej prístupnosti a ani nepredložil vec nadriadenému orgán, prokuratúra odmietla preskúmať postúp žalovaného pri údržbe komunikácie, a na žalovaného sa s

požiadavkou na údržbu miestnej komunikácie neúspešne obrátili aj klienti zariadenia vo forme petícií, a preto odmietnutie odstrániť prekážky znemožňujúce prístup k zariadeniu pre seniorov považuje žalobca za diskriminačný čin a na konanie sa vzťahuje antidiskriminačný zákon, pokiaľ v tejto súvislosti žalobca v priebehu sporu i v odvolaní iba poukazoval na články Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a ich výklad Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím, podľa ktorého "prístupnosť" je pojem širší ako pojem "prístup", keďže "prístupnosť" zahŕňa prístup fyzickému prostrediu, doprave, informáciám, komunikácie a službám vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším zariadeniam a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti, a zabezpečenie "prístupu" znamená odstrániť prekážky a bariéry znemožňujúce prístup k budovám, cestám, doprave a iným vnútorným a vonkajším zariadeniam, vrátane škôl, obytných budov, zdravotníckych zariadení a pracovísk. Aj s týmito tvrdeniami žalobcu sa súd náležite vysporiadal v bodoch 11 až 15 odôvodnenia uznesenia č.k. 9C/129/2016-423, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje a odkazuje naň. Vo svetle uvedeného odvolací súd ako neopodstatnenú vyhodnotil odvolaciu námietku žalobcu, že v právnom poriadku SR niet právneho predpisu, ktorý by ukladal žalovanému povinnosť začať správne konanie k určeniu a odstráneniu prekážok a bariér, ktoré znemožňujú prístup zariadeniu pre seniorov a postúpenie vecí žalovanému po právoplatnosti uznesenia je preto arbitrárne, keďže žalobca má v tomto smere naďalej k dispozícii procesné nástroje na účinnú obranu svojich ohrozených alebo porušených práv. V danom prípade sa ohrozený žalobca nemôže domáhať na súde ochrany navrhovaným opatrením, ktoré je zo zákona zverené rozhodnutiu správneho orgánu.

34. Poukazom na uvedené, ako aj z dôvodov uvedených v uznesení súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje, odvolací súd napadnuté uznesenie č.k. 9C/129/2016-423 ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

35. Po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého uznesenia zo dňa 7. novembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 454 odvolací súd konštatuje, že žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú naplnené. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by súd pri rozhodovaní o trovách konania na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

36. Prvoinštančný súd postupoval správne, ak pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane a rovnako súd správne uzavrel, že v okolnostiach posudzovanej veci neboli splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. So zreteľom na to, že aplikácia § 257 CSP musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať skutočne výnimočný charakter, odvolací súd dospel k záveru, že dôvody, ktoré by aplikáciu ustanovenia § 257 CSP odôvodňovali, nie sú v danom prípade naplnené. Na tomto mieste odvolací súd pripomína, že ustanovenie § 257 CSP slúži na riešenie situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne uplatňoval alebo bránil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, dostal náhradu trov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložil. Toto ustanovenie ale neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami.

37. Pokiaľ žalobca spochybňoval správnosť uznesenia o trovách konania tvrdením o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, pre ktoré navrhoval nepriznať žalovanému nárok na náhradu trov konania, je nutné konštatovať, že žalobca vo svojom odvolaní neuvádza žiadne také relevantné skutočnosti a výnimočné okolnosti posudzovaného prípadu, ktoré by odôvodňovali aplikáciu § 257 CSP, zmenu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie o trovách konania a nepriznanie náhrady trov konania žalovanému. Odvolací súd je v zhode so žalovaným v názore vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu, že prejednávaný spor nie je výnimočným prípadom, v zmysle ktorého je možné aplikovať ustanovenie § 257 CSP.

38. Vecnú správnosť napadnutého uznesenia totiž nie je podľa názoru odvolacieho súdu spôsobilá spochybniť odvolacia námietka žalobcu založená bez ďalšieho iba na samotnom tvrdení, že v predmetnej veci medzi stranami sporu prebiehala komplikovaná komunikácia pred podaním žaloby, a to podnetov klientov zariadenia adresovaných žalobcovi, podnetov organizácie domácej ošetrovateľskej starostlivosti adresovaných žalobcovi, vrátane dvoch petícií klientov zariadenia adresovaných mestu

Rožňava, ani že priznanie trov konania žalovanému je v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu, že Najvyšší súd SR až v uznesení sp. zn. 5Cdo/60/2018 zo dňa 27.1.2021, teda až po podaní žaloby, zverejnil svoje stanovisko k otázke „Výstavby, užívania a ochrany pozemných komunikácií, práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy a orgánov štátneho odborného dozoru vo veciach pozemných komunikácií, a to preto, že už v čase podaného návrhu bolo už rozhodovacej praxe súdov známe rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.3.2002 sp. zn. 3Cdo 81/2000 (R 51/2004), a teda nie je možné na prejednávany prípad aplikovať názor Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/4/2020 zo dňa 12.1.2021, na ktorý žalobca v rámci svojho odvolania odkazuje. Na tomto mieste odvolací súd vyhodnotil ako náležitý poukaz žalovaného v jeho vyjadrení k odvolaniu žalobcu, že už v čase podania žaloby bolo účinné ustanovenie § 1 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, a už počas konania boli žalobcovi známe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 3Cdo/1385/2015 zo dňa 6.3.2017, ktoré rozhodnutie prešlo testom ústavnosti por. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. novembra 2017 sp. zn. III. ÚS 689/2017, a žalobca napriek argumentácii žalovaného v intenciách citovaných súdnych rozhodnutí naďalej zotrval na podanom žalobnom návrhu a svojim procesným postojom zapríčiňoval trovy na strane žalovaného.

39. Za dôvod hodný osobitného zreteľa nemožno bez ďalšieho považovať iba skutočnosť, že k zastaveniu konania došlo ako obligatórny zákonný následok právnej skutočnosti, ktorá nastala na základe osobitného zákona, bez zavinenia niektorej zo strán sporu. Odvolací súd na tomto mieste poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19.2.2021 sp.zn. 5Co/113/2018, ktorým konanie vo veci zastavil pre nedostatok právomoci súdu, vec postúpil Mestu Košice a rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu v zmysle § 256 ods. 1 CSP z dôvodu, že procesne zaviniť zastavenie konania. Na uvedenom závere nemôže nič zmeniť ani tvrdenie žalobcu, že sa pri podávaní žaloby spravoval stanoviskami jednotlivých zložiek prokuratúry z ktorých vyplýva, že údržba komunikácie je spôsob nakladania s majetkom, a nie postupom pri vydávaní vrchnostenských rozhodnutí, ktorými sa ukladajú povinnosti, či priznávajú práva subjektom stojacim mimo sféry verejnej správy, ani že sa v konaní dovoľoval plnenia povinnosti zo strany žalovaného správcu miestnej komunikácie a v záujme osôb zdravotne ťažko postihnutých umiestnených u žalobcu, a že v danom prípade sú osoby ťažko zdravotne postihnuté, ktoré sú umiestnené v zariadení žalobcu, nepriamymi účastníkmi konania a rozhodnutie sa dotýka ich práva na prístupnosť, a teda že predmetný spor má základ v ochrane porušeného subjektívneho práva na prístupnosť.

40. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie zo dňa 7. novembra 2022 č.k. 9C/129/2016 – 454 podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne.

41. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči procesne neúspešnému žalobcovi v celom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

42. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).